1STROOM
DUIVEN & WESTERVOORT

Jaarverslag 2024

Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Fysieke leefomgeving

Inleiding 3
Highlights 3
Visie en doelstellingen 4
Vergunningverlening Bouw en overig / Toezicht Bouw 5
Vergunningverlening milieu 6
Klachten, meldingen en handhavingsverzoeken 6
Projecten en VTH-ondersteunende dienstverlening 7
Capaciteit en maatregelen 8

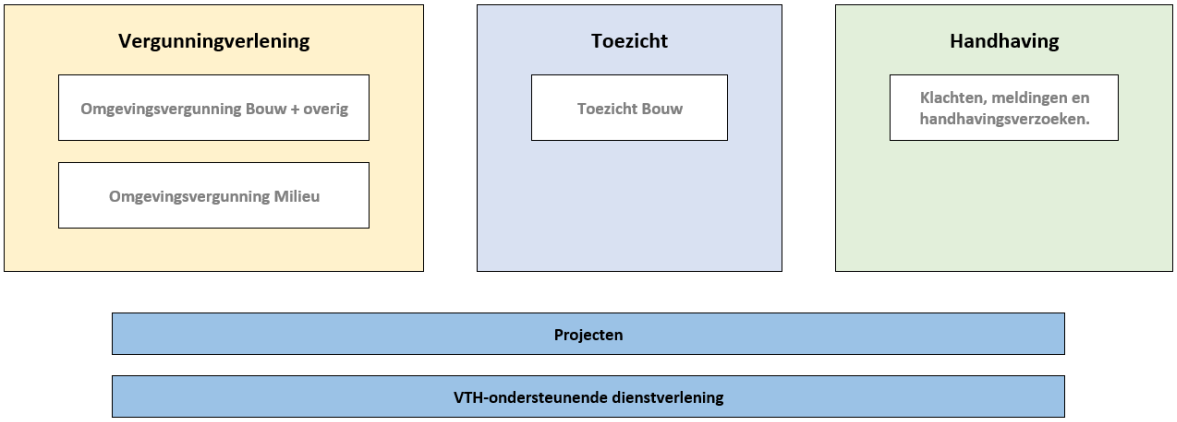
Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag 2024 voor de taken en activiteiten op het gebied van Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) fysieke leefomgeving voor de gemeenten Duiven en Westervoort. Dit stuk vindt zijn basis in het VTH Beleidsplan 2024 en het Uitvoeringsprogramma 2024. Net als voorgaande jaren is één jaarverslag voor beide gemeenten opgesteld.

Het opstellen van een jaarverslag en uitvoeringsprogramma is een jaarlijks verplichte activiteit voor een gemeente. Deze verplichting is opgenomen in het Omgevingsbesluit (artikel 13.8 en 13.11). Het college stelt deze stukken vast en maakt ze bekend aan de gemeenteraad. In het kader van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) moeten het vastgestelde jaarverslag en het uitvoeringsprogramma tevens ter kennisname worden gezonden aan de provincie Gelderland.

Het milieutoezicht en het toezicht op de openbare ruimte maken geen onderdeel uit van dit programma. Het gehele milieutoezicht en vergunningverleningstaken op het gebied van milieu worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA), waarbij de planning en verantwoording afzonderlijk worden voorgelegd. Het toezicht op de openbare ruimte (en daaraan verbonden overige werkzaamheden) maakt geen onderdeel uit van de hiervoor genoemde verplichting.

Het jaarverslag 2024 en het uitvoeringsprogramma voor 2025 worden net als vorig jaar afzonderlijk vastgesteld.

Highlights

In het kort de belangrijkste punten over 2024:

- De doelstellingen voor VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) werden gehaald.
- Dit was het eerste jaar voor de VTH-taken onder de Omgevingswet. Dus een prognose was vooraf extra lastig te maken. Het is ook de vraag in hoeverre dit al een representatief jaar gaat zijn voor de komende jaren.
- De realisatie voor vergunningverlening wijkt deels af van de prognose. Voor Westervoort zijn er meer vergunningen verleend dan voorzien. Voor Duiven hebben een aantal grotere plannen (nog) geen doorgang kunnen vinden, mogelijk vanwege de hogere bouwkosten, nieuwe regelgeving en vertraging door procedures. Verder zijn er bijvoorbeeld meer aanvragen omgevingsplanactiviteiten bouwtechnisch, voor kleinere plannen, ingediend dan geraamd. Dat heeft er mee te maken dat de Wkb (Wet kwaliteitsborging bouwen) op het onderdeel verbouwingen laat (eind 2023), kort voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, toch geen doorgang heeft gevonden. Er zijn bijvoorbeeld minder aanvragen voor kleine afwijkingen van het omgevingsplan (BOPA klein) ingediend.
- Ondanks de magere bezetting bij toezicht heeft door efficiënte inzet toch een adequaat toezicht kunnen plaatsvinden.
- Onder de Omgevingswet zijn er meer werkzaamheden waarvoor geen leges geheven kunnen worden, zoals de behandeling van meldingen en informatieplichten, en zijn er dus meer reguliere VTH-ondersteunende dienstverleningstaken. Met name vanuit de frontoffice is er veel extra inzet geweest om mensen van informatie te voorzien vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit heeft ook extra capaciteit in de backoffice gevraagd ter ondersteuning van de frontoffice.
- De uitvoeringstaken milieu zijn conform wettelijke verplichting ondergebracht bij de ODRA. ODRA zal hier separaat verslaglegging van doen.

Hierna gaan wij hier uitgebreider op in.

Visie en doelstellingen

Visie

Onze missie is: 1Stroom een veerkrachtige organisatie middenin een vitale samenleving. In het VTH-beleid hebben wij deze missie uitgewerkt in een visie en in 4 hoofddoelstellingen.

Onze visie richt zich op het versterken van de fysieke leefomgeving door de waarden veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en leefbaarheid te verankeren in ons beleid en onze uitvoering. We zijn betrouwbaar en duidelijk in wat de inwoners en bedrijven van ons mogen verwachten en staan voor een gelijke behandeling. Hierbij denken we mee vanuit het publieke belang en dragen bij aan oplossingen binnen wettelijke kaders en afgestemd op onze beschikbare middelen. Naast onze primaire taak, namelijk de VTH-taken, hebben wij dit verder uitgewerkt in doelstellingen. Deze doelstellingen zijn met acties geconcretiseerd in het Uitvoeringsprogramma.

Doelstellingen

De doelstellingen uit het VTH-beleidsplan en de voorgenomen acties uit het Uitvoeringsprogramma 2024 zijn hierna weergegeven met daarbij de uitgevoerde acties in het afgelopen jaar.

Doelstelling 1: De komende beleidsperiode versterken wij de samenwerking met de overige afdelingen uit het fysieke domein van 1Stroom.

Voorgenomen actie 2024	*Uitgevoerde actie 2024*
In 2024 komen we met RSO elk kwartaal bij elkaar om uitvoeringsafspraken te maken over de onderlinge samenwerking tussen de verschillende afdelingen van het fysieke domein en voortgang te bespreken.	Uitgevoerd, iedere twee maanden
In 2024 komen we met R&B elk kwartaal bij elkaar om uitvoeringsafspraken te maken over de onderlinge samenwerking tussen de verschillende afdelingen van het fysieke domein en voortgang te bespreken	Uitgevoerd, iedere twee maanden
Zelfde acties voor monitoren en evalueren op een ander tijdstip per kwartaal.	Uitgevoerd, iedere twee maanden

Doelstelling 2: De komende beleidsperiode realiseren wij een sluitende VTH-cyclus (big 8).

Voorgenomen actie 2024	*Uitgevoerde actie 2024*
In 2024 middels power BI de VTH-cyclus (werkvoorraad) monitoren, deze werkwijze borgen in het team.	Uitgevoerd, de BI-tooling is sinds medio 2024 in gebruik
In 2024 behouden en verder ontwikkelen van de administratieve en dienstverlenende werkwijze van de frontoffice	Uitgevoerd

Doelstelling 3: De komende beleidsperiode zijn de werkwijzen processen onder de Omgevingswet het team eigen geworden.

Voorgenomen actie 2024	*Uitgevoerde actie 2024*
In 2024 volgt het team verdiepende trainingen ten behoeve van hun taakveld i.r.t. de Omgevingswet.	Uitgevoerd; de komende jaren meer aandacht hiervoor.
In 2024 worden de nieuwe processen n.a.v. de Omgevingswet gemonitord, geëvalueerd en waar nodig aangepast	Uitgevoerd
In 2024 houden we de informatievoorziening over de Omgevingswet op peil door de betreffende websitepagina's bij te houden en verder te ontwikkelen.	Uitgevoerd
In 2024 gaan we in samenwerking met RO het proces vooroverleg en omgevingstafel verfijnen en verder ontwikkelen.	Uitgevoerd

Doelstelling 4: De komende beleidsperiode zijn de werkwijzen en processen onder de Wet kwaliteitsborging het team eigen geworden

Voorgenomen actie 2024	*Uitgevoerde actie 2024*
In de eerste maanden van 2024 zal de praktijkuitvoering van de Wet kwaliteitsborging van de bouw actief worden gemonitord.	Uitgevoerd

Vergunningverlening Bouw en overig / Toezicht Bouw

Dit taakveld bestaat uit het verlenen van vergunningen en accepteren van meldingen rondom de Omgevingswet. Na het verlenen van een omgevingsvergunning of het accepteren van een melding controleren toezichthouders of deze wordt nageleefd. Op basis van de verleende omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen zijn controles uitgevoerd met behulp van het toezichtprotocol. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de afdeling VTH. De afhandeling van de meldingen sloop wordt ook uitgevoerd binnen de afdeling VTH; het toezicht hierop is belegd bij de ODRA.

In 2024 zijn de volgende vergunningen verleend/meldingen geaccepteerd:

Categorie	Prognose	Werkelijk
Vergunningen en vergunningen toezicht		
Vooroverleg		
Intaketafel	4	16
Principebesluit n.a.v. intaketafel	-	2
Conceptverzoek vooroverleg	120	86
Conceptverzoek Omgevingstafel	20	1
Omgevingsplanactiviteit (bouwtechnisch)		
Bouwkosten tot €25.0000	2	7
Bouwkosten €25.000 tot €50.000	1	0
Bouwkosten €50.000 tot €200.000	3	13
Bouwkosten €200.000 tot €500.000	0	3
Bouwkosten €500.000 tot €1.000.000	1	0
Bouwkosten van € 1.000.000 tot € 2.000.000	0	0
Bouwkosten hoger dan € 2.000.000 tot € 5.000.000	1	0
Bouwkosten hoger dan € 5.000.000 of meer	1	1
Omgevingsplanactiviteit (ruimtelijk)		
Bouwkosten tot €25.0000	109	48
Bouwkosten €20.000 tot €50.000	15	10
Bouwkosten €50.000 tot €200.000	27	23
Bouwkosten €200.000 tot €500.000	10	8
Bouwkosten €500.000 tot €1.000.000	8	1
Bouwkosten van € 1.000.000 tot € 2.000.000	3	0
Bouwkosten hoger dan € 2.000.000 tot € 5.000.000	2	2
Bouwkosten hoger dan € 5.000.000 of meer	2	1
Omgevingsplanactiviteiten overig		
Omgevingsplanactiviteit: Monument (incl. beschermde stadsgezichten)	2	0
Omgevingsplanactiviteiten RIKSA (Reclame, Inritten, Kappen, Slopen, Aanleggen)	71	38
Omgevingsplanactiviteit: ontheffing geluidhinder	-	2
Omgevingsplanactiviteit: standplaats	-	20
Toets wijzigingsbevoegdheid/uitwerkplicht	-	1

Binnenplanse omgevingsplanactiviteit	-	6
BOPA klein	53	12
BOPA (groot)	4	9
Overige activiteiten		
Omgevingsrecht toetsing op APV vergunningen	10	4

Dit is het eerste jaar voor de VTH-taken onder de Omgevingswet. Dus een prognose was vooraf extra lastig te maken. Het is ook de vraag in hoeverre dit al een representatief jaar gaat zijn voor de komende jaren. De realisatie wijkt deels af van de prognose.
Ten opzichte van de prognose is het volgende van belang:

- Er zijn minder conceptverzoeken vooroverleg ingediend. Wellicht komt dit deels omdat het conceptverzoek lastig vindbaar was in het nieuwe landelijke digitale systeem (het DSO: Digitaal Stelsel Omgevingswet).
- Er zijn meer aanvragen omgevingsplanactiviteiten bouwtechnisch ingediend. Dat heeft er mee te maken dat de Wkb (Wet kwaliteitsborging bouwen) op het onderdeel verbouwingen laat (eind 2023), kort voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, toch geen doorgang heeft gevonden.
- Er zijn minder aanvragen omgevingsplanactiviteiten (bouwtechnisch en ruimtelijk) voor grote plannen ingediend (ofwel: met hoge bouwkosten). Voor Duiven hebben een aantal grotere plannen (nog) geen doorgang kunnen vinden, mogelijk vanwege de hogere bouwkosten, nieuwe regelgeving en vertraging door procedures.
- Er zijn minder omgevingsplanactiviteiten ruimtelijk, vooral voor kleine plannen, ingediend en minder omgevingsplanactiviteiten RIKSA (Reclame, Inritten, Kappel, Slopen, Aanleggen).
- Er zijn minder aanvragen BOPA (Buitenplanse omgevingsplan activiteiten) klein ingediend. Wellicht komt dit deels omdat er geen sprake meer is van ‘onlosmakelijkheid’ en het dus aan de initiatiefnemer is om te bepalen of een BOPA nodig is en het niet altijd evident is wanneer een BOPA moet worden aangevraagd.
- Er zijn aanvragen ingediend voor categorieën van activiteiten die in de loop van het jaar toegevoegd aan de legesverordening. Daar was dus geen prognose voor.

Controles of er conform vergunningen/meldingen wordt gebouwd, zijn overeenkomstig de toezichtsmatrix van het VTH Beleidsplan uitgevoerd. Bij controles op illegale bouw wordt gelet op activiteiten die bestaan uit het bouwen zonder (omgevings)vergunning. Deze controles zijn meegenomen tijdens het reguliere bouwtoezicht. Net als voorgaande jaren is op bestaande gebouwen geen actief toezicht uitgeoefend, omdat de beschikbare capaciteit primair is ingezet voor de controles van nieuw- en verbouw, de constatering van illegale bouw en het optreden tegen strijdig gebruik. Ons hebben geen signalen bereikt die aanleiding vormden voor het alsnog uitoefenen van het toezicht op dit vlak.

Vergunningverlening milieu

Sinds 2021 is het volledige milieutoezicht op inrichtingen plus de afhandeling van milieuvergunningen/-meldingen ondergebracht bij de ODRA. Met de ODRA worden op basis van de dienstverleningsovereenkomst jaarlijks nieuwe werkafspraken gemaakt voor (ondersteuning van) de werkzaamheden voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. De ODRA koppelt de voortgang terug via kwartaalrapportages en uiteindelijk via een partnerrapportage over het hele jaar. De activiteiten van de ODRA maken geen onderdeel uit van dit jaarverslag. De ODRA rapporteert hierover afzonderlijk.

Voor achterblijvende taken (die niet belegd zijn bij de ODRA) blijft capaciteit op het aspect milieu van 1Stroom nodig. Voor 2024 betrof dit de volgende aantallen producten:

	prognose	werkelijk
Wet explosieven voor civiel gebruik	2	1
Vooroverleg nieuwe vesting van bedrijven	14	12
Procedure hogere grenswaarden	4	4

Klachten, meldingen en handhavingsverzoeken

De afdeling VTH behandelde klachten, meldingen en handhavingsverzoeken rondom o.a. gebruik in strijd met omgevingsplan, overtredingen van de Omgevingswet of de Verordening fysieke leefomgeving (= deels voormalig

APV). Meldingen/klachten en handhavingsverzoeken nemen wij in behandeling als de indiener belanghebbende is. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als buren een bedrijf hebben en een omwonende (geluid)overlast ervaart van de activiteiten. Ook moet er een duidelijke omschrijving zijn van de overtreding en moeten wij daarover zo nodig met de verzoeker kunnen overleggen. Anonieme verzoeken kunnen wij alleen in behandeling nemen als het gaat om een overtreding waarbij de veiligheid in het geding is, of wanneer deze een zodanige inbreuk betekent voor de omgeving dat de toezichthouder deze situatie ook uit zichzelf zou oppakken als hij/zij deze in het veld zou tegengekomen. Voldoet het anonieme handhavingsverzoek niet aan deze uitgangspunten dan wordt het verzoek met een lage prioriteit geregistreerd omdat er een beginselplicht tot handhaving is.

In 2024 werden de volgende aantallen meldingen, klachten of handhavingsverzoeken behandeld:

Categorie	Prognose	Werkelijk
Klachten, meldingen, handhaving (omgevingsrecht)		
Strijdig gebruik (kantoor/detailhandel/bedrijf/horeca/maatschappelijke bestemming)	6	6
Strijdig gebruik (wonen)	10	10
Strijd met verkeers-/groen/bestemming en aanleggen	1	5
Staat van bestaande gebouwen en bouwwerken - strijdigheid met bbl (wkb)	16	2
Illegaal aan-/uit-/bijgebouw, dakkapel, gevelwijziging – voor- en achterzijde	12	14
Illegale appartement, woningsplitsing en kamerbewoning	12	3
Illegale wijziging monument & beschermd stads- en dorpsgezicht	0	0
Illegale bouwwerken geen gebouw zijnde (airco's, schotels, reclame)	7	3
Slopen, controle op illegaal slopen (+met asbest)	5	2
Vergunningvoorschriften niet nakomen	-	7
Overige activiteiten	-	6

Er zijn twee categorieën toegevoegd. Afwijkingen ten opzichte van de raming bij geven geen aanleiding tot opmerkingen. Een aantal zaken loopt door in 2025, bijvoorbeeld door het tijdstip van ontvangst, een bezwaar/beroep of het verloop van de casus. De behandeling van klachten, meldingen en handhavingsverzoeken kende geen verdere bijzonderheden.

Projecten en VTH-ondersteunende dienstverlening

Binnen 1Stroom worden jaarlijks diverse projecten rondom de fysieke leefomgeving uitgevoerd. Voor deze projecten zijn ook uren geraamd. De doorlooptijd van de meeste projecten is veelal niet langer dan één jaar. Naast de diverse projecten worden door 1Stroom reguliere VTH-ondersteunende dienstverleningstaken uitgevoerd. Dit zijn doorlopende taken (min of meer structureel) ter ondersteuning van de VTH-dienstverlening. In het Uitvoeringsprogramma 2024 is capaciteit geraamd voor het uitvoeren van Projecten en VTH-ondersteunende dienstverlening.

Voor 2024 waren de volgende projecten opgenomen:

Project
Digitalisering milieu- en handhavingsdossiers
A15
Projecturen planologische wijzigingen RO (OP)
Inrichten processen op AVG WEB en WOO
Ondermijning (projectmatig toezicht)
Vergunningverlening arbeidsmigranten/vluchtelingen
Omgevingswet/omgevingsplan
Uitvoering intrekkingenbeleid
Versnelling woningbouw

De verdere implementatie de Omgevingswet, de Wkb (Wet kwaliteitsborging voor het bouwen) en van de applicatie RX Mission hebben in 2024 ambtelijke inzet tijd gekost vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Vanuit VTH is er ook inzet geweest bij het omgevingsplan. De intake- en omgevingstafel is verder vormgegeven. Dit zal ook in 2025 aandacht vragen, alleen in mindere mate. De A15 heeft vanwege het uitblijven van de uitspraak van de Raad van State minder tijd in beslag genomen dan was voorzien.

Voor 2024 waren de volgende reguliere VTH-ondersteunende dienstverleningstaken opgenomen:

VTH-ondersteunende dienstverlening
VTH-beleid en uitvoeringprogramma
Opleidingen
Ondersteuning afhandeling bezwarencommissie
Informatieverstrekking Omgevingsloket vergunningverlening
Secretariaat Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (welstand & monumenten)
Juridisch advies niet regulier/niet TH
Toezicht gevolgklasse 1 (o.a. meldingen)
Interne en externe afstemming (o.a. met ketenpartners)
VTH ondersteuning (frontoffice&applicatiebeheer&overig)
Regisseurschap ODRA
Afwikkeling brandveilig gebruik VGGM
Implementatie Omgevingswet
Informatieplichten (risicomatrix, veiligheid, gezondheid, stikstof)

Onder de Omgevingswet zijn er meer werkzaamheden waarvoor geen leges geheven kunnen worden, zoals de behandeling van meldingen en informatieplichten. Dat betekent dus dat er meer reguliere VTH-ondersteunende dienstverleningstaken zijn (waarvoor dus geen leges kunnen worden geheven).

Met name vanuit de frontoffice is er veel extra inzet geweest om mensen van informatie te voorzien vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit heeft ook extra capaciteit in de backoffice gevraagd ter ondersteuning van de frontoffice. De overige inzet vond plaats overeenkomstig de raming en geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

Capaciteit en maatregelen

Het Uitvoeringsprogramma 2024 kende een onderbezetting van 0,53 FTE, met name op de functies Toezicht (-0,78 FTE). Door efficiënte inzet van de capaciteit hebben wij eventuele knelpunten kunnen oplossen. Aanvullende maatregelen in de vorm van aanpassing van prioriteiten waren niet noodzakelijk.